

**WAWRZYNIEC ŻBIKOWSKI**

---

Koło Naukowe Prawa Międzynarodowego i Dyplomacji „Inter Gentes”  
Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

---

## **Samostanowienie narodów w prawie międzynarodowym**

### **STRESZCZENIE**

W artykule omówiono zasadę samostanowienia narodów funkcjonującą w prawie międzynarodowym od momentu uchwalenia Karty Narodów Zjednoczonych. Po przedstawieniu tła historycznego ukazano źródła funkcjonowania tej zasady oraz problematykę związaną z jej podmiotowym i przedmiotowym zakresem. Dokonano tego na podstawie analizy źródeł, praktyki oraz poglądów doktryny. Podjęto też kwestię realizacji prawa do samostanowienia jako jednego z możliwych kryteriów państwowości. W końcowej części szeroko opisano stan praktyki międzynarodowej w odniesieniu do samostanowienia, przedstawiając rozmaite jej przykłady oraz dzieląc je na określone kategorie, co ułatwia wyciągnięcie wniosków o charakterze generalnym. Jednym z nich jest to, że choć prawo do samostanowienia narodów ma niewątpliwie charakter wiążącej zasady współczesnego prawa międzynarodowego, to stopień jej realizacji w praktyce zależy przede wszystkim od czynników o charakterze politycznym, a rzeczywisty wpływ stanu prawnego na praktykę międzynarodową jest mocno ograniczony.

**SŁOWA KLUCZOWE:** samostanowienie narodów, prawo międzynarodowe, secesja